

www.parohiaserbanvoda.ro

Cuvântul care zidește

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUHARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

CE AI CU MINE, IISUSE, FIUL LUI DUMNEZEU? ROGU-TE, NU MĂ CHINUI!

DUMINICA A 23-A DUPĂ RUSALII
(Vindecarea demonizatului
din Ținutul Gherghesenilor)

SF. MARE MC. ARTEMIE;
SF. CUV. GHERASIM
DIN CHEFALONIA

Domnul Iisus Hristos,
din dragoste
pentru oameni,
părăsește Galileea,
trecând dincolo
de Marea Tiberiadei
pentru a vindeca
pe demonizatul
din Gadara. Gadarenii
și gherghesenii erau
un popor care locuia
în ținutul dinspre
răsărit de Iordan,
deosebit de iudei.
Îndeletnicirea lor,
creșterea porcilor,
cu totul străină
iudeilor, îi arată a fi
de alt neam.

Cum a ajuns în Gadara, la marginea orașului L-a întâmpinat un om din cetate care era stăpânit de un demon și care de multă vreme nu mai punea haină pe el, în casă nu mai locuia, ci în peșterile de îngropăciune (Luca 8, 27). Domnului i s-a făcut milă de el, văzând cum diavolul pusese stăpânire pe el și vorbea prin glasul lui. Demonul care vorbea cerea să fie lăsat să intre în turma de porci care păștea pe malul opus. Domnul a îngăduit, iar ei, demonii, intrând în porci s-au aruncat în apă. Iar păstorii, văzând ceea ce făcuse Iisus, au fugit și au spus în cetate și prin sate. Venind gadarenii, L-au rugat pe Iisus să plece din cetatea lor, parcă nici nu le venea să creadă văzând pe demonizat întreg la minte, stând lângă Iisus. Demonizatul L-a rugat să-i îngăduie să-L urmeze și să stea cât mai aproape de Iisus. Dar Domnul i-a zis: „Întoarce-te la casa ta și spune cât bine ți-a făcut ție Dumnezeu”. În această Evanghelie, Domnul ne arată cât de mult prețuiește omul, această ființă rațională care poartă în sine chipul nemuritor al lui Dumnezeu. Din dragoste pentru suflet, Dumnezeu a jertfit pe unicul Său Fiu și tot pentru mântuire sufletului a întemeiat Dumnezeu Biserica Sa. De suflet a ținut și Domnul când a săvârșit atâtea minuni asupra firii omenești.

Sfânta Evanghelie de astăzi ne arată un om chinuit de duhul rău care intrase în el și îl muncea cumplit. Nu mai vorbim despre căderea demonului și nici despre lucrarea lui în lume. Oricum, diavolul este o realitate dramatică a lumii, o forță a răului care, începută din cer, continuă și va continua în lume.

Astfel, satana L-a ispitit pe om în Rai, a ispitit pe Iov, iar Scriptura ne arată că diavolul a cutezat să-L ispitească pe Domnul Hristos.

Putem afirma, ca și Sfinții Părinți, că în lume există un război nevăzut care își are victimele lui, însângerații și mutilații lui. Demonizații care se zvârcolesc cu spume la gură, mânia care aprinde și ridică brațul spre lovire sau omor, ura, minciuna, binefacerea răsplătită cu răutate, dragostea schimbată în trădare, răzbunarea, hoția, beția, desfrânarea etc., iată numai câteva din nenumăratele biruințe cu care câștigă satana pe om.

Prin întruparea lui Iisus Hristos puterea diavolului a fost slăbită mult. Sfântul Apostol Pavel spune clar că Mântuitorul „s-a făcut părtaș sângelui și cărnii, ca prin moarte să nimicească pe cea ce are puterea morții, adică pe diavolul” (Evr. 2, 14). Puterea satanei nu a fost distrusă definitiv prin moartea de pe Golgota. Judecata diavolului se va face la a doua venire a Domnului Iisus.

Sfântul Chiril al Ierusalimului ne învață: „Dumnezeu îl îngăduie pe diavol pentru a împlini două lucruri: să fie făcut el de rușine, fiind biruit de oamenii cei credincioși, apoi să dea prilej

credincioșilor să se încununeze”.

Duhurile cele rele sunt ca păsările răpitoare (Matei 13, 4-10), ca semănătorii de neghină (Matei 13, 25), ca leul care răcnește și caută pe cine să înghită (I Petru 5, 8). Oamenii pătimiși devin slugi ale răului, fiindcă diavolul a furat cuvântul lui Dumnezeu din inima lor, ca nu cumva crezând, să se mântuiască (Matei 4, 15).

Sfântul Ioan Gură de Aur spune că satana poate să ne strice atât cât ne poate vătăma un câine legat.

„Cine săvârșește păcatul este de la diavolul, pentru că de la început diavolul păcătuiește. Pentru aceasta s-a arătat Fiul lui Dumnezeu, ca să strice lucrările diavolului” (I Ioan 3, 8).

În lucrarea Sa, Mântuitorul Hristos a alungat demonii. Această putere a dat-o și Sfinților Săi Apostoli: „Chemând la Sine pe cei doisprezece ucenici ai Săi, le-a dat putere asupra duhurilor necurate, ca să le scoată și să tămăduiască orice boală și orice neputință” (Matei. 10, 1).

Ajutorul nostru este Hristos, care ne împărtășește harul Său prin Sfintele Taine ale Bisericii, săvârșite de episcop și de preoți.

Omul înstrăinat de Dumnezeu se aseamănă celui din Gadara, care întrebă

fiind care îți este numele, demonul a răspuns: „Legiune este numele meu”, căci mulți demoni intraseră în el.

Niciodată demonul nu vine singur. Demonul lăcomiei aduce cu sine demonul curviei, al beției, al fumatului... Păcatul

întunecă mintea omului până la desfigurare. Chipul lui Dumnezeu se întunecă în el. Singurul remediu împotriva îndrăcirii este venirea în sine. Și aceasta te îndeamnă către spovedanie pentru schimbarea vieții. Numai după schimbarea vieții poți rămâne

să spui în casa ta și în lume cât de mult bine ți-a făcut ție Dumnezeu.

Poți deveni apostol în casa ta, unde poți să depui mărturie despre relația ta cu Dumnezeu. ✦

Părintele Dinu

SFINȚII ARDELENI MĂRTURISITORI ȘI MUCENICI – 21 OCTOMBRIE

Secolele XVII și XVIII

**au fost pentru ortodocșii ardeleni perioade de grea încercare
a credinței strămoșești și de mucenicie**

în fața celor care voiau unirea cu orice preț cu Biserica Romei.

Românii de peste Carpați au luptat mai ales

să-și apere ortodoxia și bisericile.

În anul 1761 generalul Bucow, din ordinul

**împărătesei Maria Tereza, pune tunurile pe bisericile de piatră
și incendiază bisericile de lemn ale ortodocșilor.**

Știți și neștiți apar mărturisitorii și mucenicii.

Sf. Cuv. Mărturisitor Visarion, născut pe la anul 1714 în Bosnia, din părinți creștini ortodocși, pleacă la 18 ani la Ierusalim spre a se închina la Sf. Mormânt. Intră în obștea Măn. Sf. Sava, unde este călugărit cu numele de Visarion. Vine în Slovenia, unde stă 7 ani la Măn. Pacra și este hirotonit preot. Din ianuarie 1744 îl găsim pe Cuv. Visarion în Ardeal pentru a apăra ortodoxia de aici. Merge la Deva, Orăștie, Alba Iulia, Săliște, până aproape de Sibiu. Dar pe drum, între Săliște și Sibiu, este arestat de soldații austrieci și dus la judecată la Viena. Supus chinurilor, după aproape un an își dă suflul în mâinile Mântuitorului Iisus Hristos.

✦ **Sf. Cuv. Mărturisitor Sofronie** s-a născut la sfârșitul secolului al XVIII-lea în comuna Cioara (azi Săliștea, jud. Alba), unde tatăl său era preot. Și Sofronie alege preoția. După ce îi moare soția, îl lasă preot în locul lui pe fiul său și pleacă la Măn. Cozia, unde este tuns în monahism. Se întoarce la Cioara în anul 1756 și zidește un schit, însă în 1757 primarul maghiar distruge schitul, iar Cuv. Sofronie se ascunde o vreme prin diferite sate. În 1759 îl găsim pe Cuv. Sofronie în fruntea rezistenței în fața uniației, îndemnându-i pe români să rămână statornici în credința ortodoxă. Arestat în 1759, este închis la Bobâlna. Este eliberat de 600 de credincioși conduși de preotul Ioan din Săliște.

Cuv. Sofronie se îndreaptă spre Munții Apuseni, continuând apărarea ortodoxiei. Prins din nou și întemnițat la Abrud, scapă de temniță cu ajutorul lui Dumnezeu. Începe organizarea Bisericii

Ortodoxe în Ardeal și convoacă la Alba Iulia „sinodul” din 14-18 februarie 1761. Astfel, împărăteasa Maria Tereza este constrânsă să accepte cererile românilor. În iunie 1761, cel dintâi Episcop Ortodox, Dionisie Novacovici, ajungea în Biserica din Șcheii Brașovului. Cuv. Sofronie trece granița, ajunge la Argeș, unde, după o vreme pleacă la Domnul.

✦ **Sf. Mucenic Oprea Miclăuș** era un țaran ortodox din Săliștea Sibiului. Începând cu anul 1748, țaranii din Săliște și alți preoți și credincioși ortodocși trimit memorii și petiții succesive mitropolitului sârb de Carloviț, guvernatorului Transilvaniei, cancelariei imperiale și împărătesei Maria Tereza, cerând eliberarea celor arestați, libertatea credinței și încetarea abuzurilor împotriva credincioșilor și preoților ortodocși. Oprea Miclăuș s-a înfățișat de mai multe ori înaintea împărătesei Maria Tereza, prezentând protestele românilor din Transilvania și cerând libertate pentru credința strămoșească. În ultimul drum, din 1752, Oprea Miclăuș și preotul Moise Măcinic sunt arestați când își prezintă plângerea și condamnați la închisoare pe viață la Kufstein, în Munții Tirolului, Austria.

Sinodul B.O.R. hotărăște în 1950 canonizarea Sf. Visarion și Sofronie ca „Sfinți Cuvioși Mărturisitori” și a lui Oprea Miclăuș ca „Sfânt Mucenic”. Pe data de 21 octombrie 1955 a avut loc proclamarea solemnă a canonizării lor în Catedrala Reîntregirii din Alba-Iulia.

✦ **Sfinții Preoți Mărturisitori Ioan din Galeș și Moise Măcinic din Sibiel**

Preotul Ioan Ioaneș, slujitor în satul

Galeș (jud. Sibiu), hirotonit probabil la București, Râmnic sau Carloviț (Serbia), a fost printre cei mai îndrăzneți apărători ai credinței ortodoxe. Împreună cu alți preoți și credincioși, el trimite în decembrie 1750 mitropolitului ortodox sârb din Carloviț un memoriu din partea românilor din sudul Transilvaniei, în care-i relateau suferințele răbdade de români din partea autorităților care-i obligau pe ortodocși să accepte unirea cu Roma.

În anul 1752, împreună cu preotul Ioan din Poiana Sibiului și cu mai mulți români, Ioan din Galeș redactează alt memoriu adresat împărătesei Maria Tereza. Pleacă la Becicherec, în Banat, unde se întâlnește cu preotul Moise Măcinic din Sibiel și cu Oprea Miclăuș, cărora le dă documentul care urma să fie prezentat la Curtea de la Viena.

Arestat în mai 1756, este trimis în lanțuri la Sibiu, apoi la Deva și în 1757 în Banat. Este transferat în închisoarea de la Graz (Austria) și condamnat la închisoare pe viață din ordinul împărătesei Maria Tereza. Este mutat apoi la închisoarea Kufstein. Conform unui document din anul 1780, preotul Ioan din Galeș a rămas în închisoare peste 24 de ani, până la adormirea sa întru Domnul, primind la Kufstein cununa muceniei.

Moise Măcinic a fost și el unul din contestatarii unirii Mitropoliei Bălgradului (Albei Iulia) cu Biserica Romei, fiind unul din apărătorii Ortodoxiei în Transilvania.

La data de 20-21 iunie 1992, Sinodul B.O.R. îi canonizează pe cei doi preoți ca „Sfinți Preoți Mărturisitori”. ✦

LA DRUM, PE URMELE SFINȚILOR DIN GRECIA

Pelerinajul este mai mult decât o excursie,
este o călătorie spirituală,
pe care sufletul o caută
din diverse motive, căci fiecare
are scopul său:
fie să găsească rezolvarea unei probleme
prin rugăciuni adresate sfinților,
fie să mulțumească pentru binefacerile
pe care le-a primit de la aceștia,
fie, chiar, numai de dragul de a se întâlni
ori reîntâlni cu ei sau, de ce nu,
pentru toate acestea.

Am avut bucuria de a participa
la pelerinajul în Grecia orga-
nizat în perioada 7-12 octom-
brie a.c. de biserica Șerban Vodă, prin
intermediul agenției Basilica Travel.

Toți cei prezenți am pornit cu un dor
de a-i simți aproape pe sfinții din Grecia,
cărora le-am descoperit și noi, românii,
harismele, și pe care îi iubim pentru
exemplul lor și pentru binefacerile pe
care le izvorăsc și în zilele noastre.

Conduși de părintele Vlad Mîndru,
timpul a trecut pe nesimțite, deși
călătoria părea lungă și anevoioasă.
Astfel, ne-am rugat împreună, am cântat
cu toții, am primit informații despre
locurile și sfinții pe care urma să-i
vizităm, ca și despre istoria și cultura
grecilor, am pus la inimă cuvintele de
învățătură rostite de acesta.

Iar prezența părintelui Eugen Morar
a îmbogățit periplul nostru, aducând în
mijlocul pelerinilor savoarea specifică
a meleagurilor străbătute, cu informații
inedite pentru noi legate de civilizația
elenă și modul de organizare al Bisericii,
dar și cu sfaturi și învățături de suflet.

Oboseala drumului a fost repede
atenuată când, în cea de-a doua zi a
călătoriei, am descins în inima orașului
Tesalonic, cel de-al doilea ca mărime
din Grecia, atât de încărcat de istorie,
păstrând amintirea mărețului împărat
Alexandru Macedon. Prima întâlnire a
fost cu Sfântul Dimitrie Izvorătorul de
Mir, considerat ocrotitorul orașului, ale
cărui moaște sunt așezate într-o bazilică
ridicată deasupra mormântului său, un
spațiu care impresionează prin măreție,
iconostasul de marmură și picturi. Am
trecut apoi pe sub Arcul lui Galeriu –
unul dintre simbolurile orașului – iar în
vecinătatea acestuia ne-a întâmpinat o
biseriță majestuoasă, asupra căreia ne
atrage atenția părintele Morar: „Panaghia
Dexia”, care adăpostește o icoană a
Maicii Domnului purtând Pruncul pe
mâna dreaptă. Pelerinajul tesalonician a
continuat cu Biserica Sf. Sofia, ridicată

după modelul celei din Constantinopol,
și Catedrala Metropolitană, care
adăpostește moaștele Sfântului Grigorie
Palama, terminându-se în atmosfera
copleșitoare a mării, în portului maritim
străjuit de faimosul Turn Alb.

Bucuria duhovnicească ne-a fost
întregită de popasul la Măn. Sf. Ioan
Teologul din Suroti, unde ne-am rugat și
ne-am închinat la mormântul Sfântul
Paisie Aghioritul, foarte iubit de
credincioșii greci, dar și români, fiind
cunoscut ca un mare povățuitor de
suflete.

Ziua următoare a însemnat, pentru
cei care nu au mai văzut, o revelație
privind creația lui Dumnezeu, asupra
căreia omul a lucrat cu dăruire și
inspirație divină, iar pentru cei care au
mai văzut – un prilej de a se desfăta,
din nou, de priveliștea fascinantă a
Complexului Monastic Meteora, cu
mănăstirile sale suspendate parcă pe
stâncile înalte, mărturie unicat creștină,
istorică, arhitectonică, artistică și
geografică. Ne-am bucurat să vizităm
aici Măn. Marea Meteoră și Sf. Ștefan.

Ziua s-a încheiat cu descinderea la Măn.
Sf. Efrem cel Nou, de la Nea Makri,
care, deși este construită ca o mică
cetate, am simțit că ne-a întâmpinat cu
multă căldură. Probabil Sfântul știe cât
este de iubit și în România!

O nouă zi, o nouă emoție ne așteaptă:
întâlnirea cu Sfântul Nectarie
Taumaturgul. Drumul în aparență lung,
între portul Pireu și insula Eghina, ne
este deschis de căldura soarelui și apele
limpezi, de care ne bucurăm din plin,
savurând traversarea Mării Mediterane.
Sfântul, atât de iubit și căutat, pe care
mulți români l-au chemat și îl cheamă în
ajutor, care pe mulți i-a vindecat și alinat,
este – pentru mulți pelerini – punctul
culminant al pelerinajului. Poate cel mai
înalt reper spiritual pe care îl caută în
Grecia. Căci sfântul a fost cumva
contemporan cu noi, iar acolo putem
păși în camera în care a viețuit, putem
să-i simțim prezența și chiar să-i
ascultăm bătăile inimii. Acolo,
rugăciunea pare că ajunge mai repede la
destinație iar Sfântul primește mai ușor
mulțumirile recunoștinței noastre.

La întoarcerea în Atena avem parte de o surpriză din partea părintelui Vlad, care ne îngăduie să oprim în Piața Syntagma pentru a lua parte la celebrul ceremonial de schimbare a gărzii ce are loc în fața clădirii Parlamentului Elen, apoi ne conduce către Areopag, dealul unde a predicat Sfântul Apostolul Pavel în timpul activității sale misionare în Atena.

Ultima întâlnire cu sfinții din Grecia o avem în insula Evia. Pentru mulți dintre noi numele acestui loc este asociat cu Sfântul Ioan Rusul, un alt sfânt care în ultimii ani este chemat tot mai des în rugăciunile credincioșilor români. După un drum sinuos, mărginit de pădurile de pin, Biserica Sf. Ioan Rusul din localitatea Noul Prokopie se profilează în toată măreția sa, stârnind un fior de admirație și nerăbdare la gândul apropierii de racla lui. Emoția este dublată și de evenimentul din acest an, împlinirea a 100 de ani de la strămutarea moaștelor sale din Turcia în Grecia, odată cu schimbul de populație dintre cele două țări. Și tot în acest an, la cererea sfântului, straiele sale au fost schimbate cu unele de culoare albă. Ne închinăm, așadar, la sfântul care, trecând de tânăr la Domnul, ne-a învățat ce înseamnă smerenia, blândețea și credința. Timizi, ne așezăm cu evlavie pe cap fesul sfântului și ne încingem cu brâul lui, în speranța că harul său va revărsa câteva picături și peste noi.

Dar în Evia ne așteaptă încă o mănăstire, care va încununa periplul nostru duhovnicesc: Măn. Cuv. David. Mai avem încă un urcuș sinuos către aceasta, însă priveliștea este tristă, căci pinii care ne însoțesc acum de-a lungul drumului sunt negri și contorsionați, mărturii ale incendiilor devastatoare care au loc frecvent aici. Ne amintim, totuși, că, aflate în pericol iminent, Biserica Sf. Ioan Rusul și Măn. Cuv. David au fost ocrotite de aceste evenimente cu ajutorul rugăciunilor și al procesiunilor cu Sfintele Moaște.

Sfântul Cuvios David a ctitorit biserica mănăstirii spre care ne îndreptăm pe locul alteia mai vechi, dovadă a perpetuării creștinismului pe aceste meleaguri din timpuri îndepărtate. A fost numit „Copilul Înaintemergătorului”, având o legătură strânsă cu Sfântul Ioan Botezătorul, care i s-a arătat de multe ori, încă din copilărie și l-a călăuzit pe scara desăvârșirii. În aceeași mănăstire, un sfânt canonizat de curând ne așteaptă să-l cunoaștem și să ne dea binecuvântarea: Sf. Cuv. Iacov Tsalikis. Stareț al Sfintei Mănăstiri pe care o vizităm, părintele Iacov Tsalikis a fost trecut în rândul sfinților în anul 2017. Doi mari părinți duhovnicești ai Ortodoxiei contemporane, părintele

Porfirie și cuviosul Paisie Aghioritul, l-au caracterizat pe părintele Iacov ca fiind „unul dintre cei mai mari sfinți ai secolului nostru”, respectiv ca având „harismele Sfântului Ierarh Nectarie de Eghina”. Un sfânt a cărui viață duhovnicească a fost strâns legată de Sf. Cuv. David din Evia și de Sf. Ioan Rusul, prin intermediul cărora îi ajuta pe cei ce îl căutau și alături de care se roagă și acum pentru noi.

Cu toate că am spus că acesta a fost ultimul obiectiv vizitat în călătoria noastră, pelerinajul nu s-a terminat aici. Căci atunci când ne-am despărțit de sfinți am realizat că pelerinajul înseamnă și altceva: comuniunea cu cei alături de care călătorești. Drumul împreună ne învață să fim mai atenți la nevoile celor din jur și, în același timp, ni-i dezvăluie pe oamenii de lângă noi. Pentru mine, care mai fusesem într-un astfel de pelerinaj, revelația a fost asupra oamenilor, căci am cunoscut suflete care trudesec cu mai mult sau mai puțin, dar totdeauna cu toată dăruirea, pentru bunul mers al bisericii noastre, Șerban Vodă. Am înțeles că, alături de Preoții slujitori, de aici îi vine strălucirea și măreția – de la oamenii care îi sunt aproape! ❖

Cristiana Rus

PROGRAMUL BISERICII ȘERBAN VODĂ ÎN PERIOADA 20-27 OCTOMBRIE 2024

ZIUA	ORA	SLUJBE/activități
Duminică 20.10	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica a 23-a după Rusalii (Vindecarea demonizatului din ținutul Gherghesenilor) – Utrenia, Sf. Liturghie
Miercuri 23.10	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Sfânta Liturghie Sfântul Maslu
Vineri 25.10	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Sfânta Liturghie Vecernie, Acatist
Sâmbătă 26.10	08 ⁰⁰ -11 ³⁰	†) Sf. Mare Mc. Dimitrie, Izvorătorul de Mir – Utrenia, Sf. Liturghie, Parastas cu pomenirea celor adormiți
Duminică 27.10	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	†) Sf. Cuv. Dimitrie cel Nou. Ocrotitorul Bucureștilor – Duminica a 24-a după Rusalii (Înviearea fiicei lui Iair) – Utrenia, Sf. Liturghie